

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

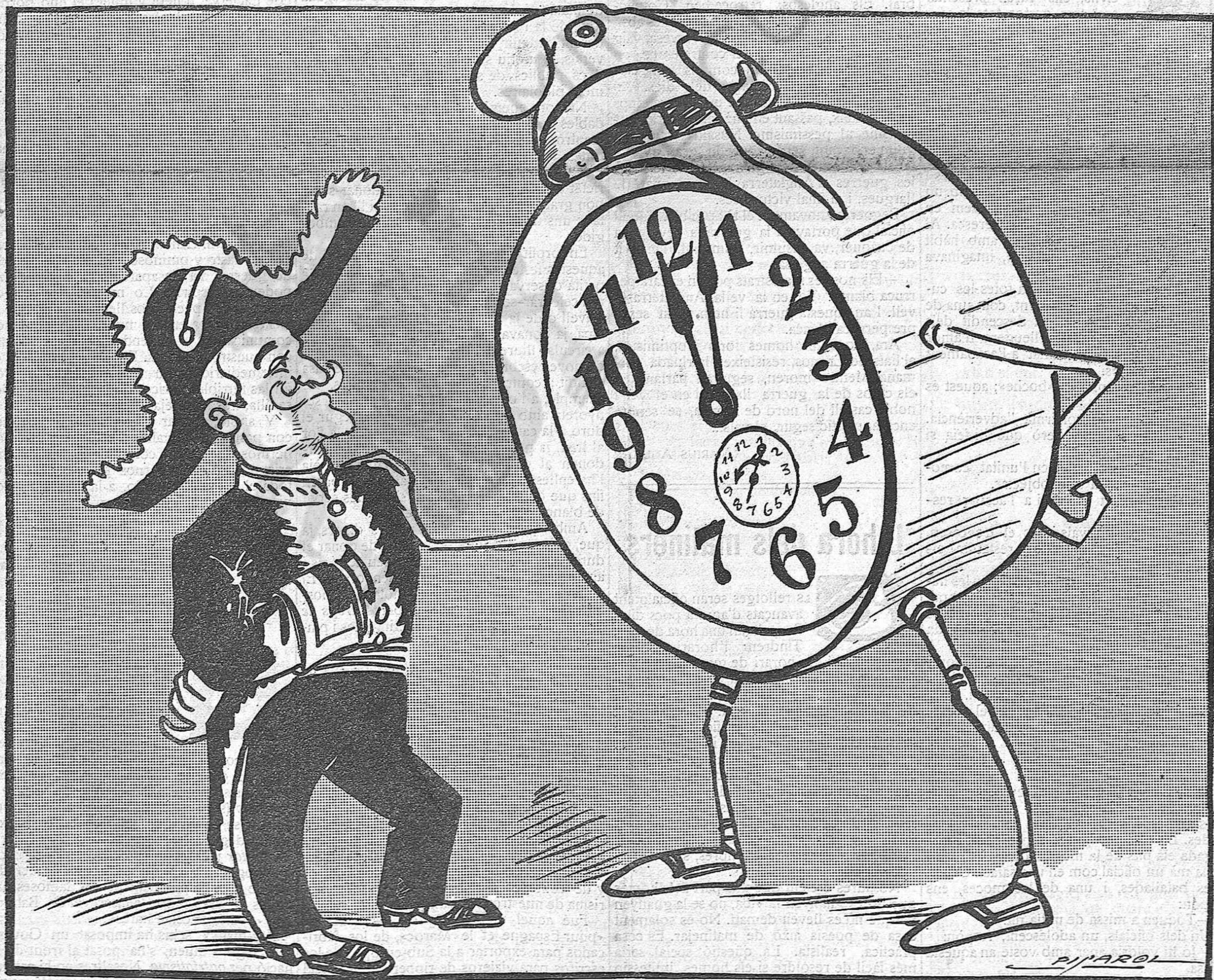
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'avençament de l'hora

—No s'escarrassi, senyor Maura; a Espanya tots som dels *adelantats!*... fins els rellotges!...

La resposta de Foch

Germanòfils engrescats, al·liadòfils ploramiques: tingueu paciència. El primer cop violentíssim de la gran ofensiva alemanya ha estat deturat, sense que els anglo-francesos hagin rebut cap ferida mortal. Però no per això podem considerar sòlids els resultats fins ara obtinguts pels alemanys. Cal esperar la contraofensiva al·liada. Aquesta contraofensiva és ja anomenada la resposta de Foch. I el general Foch és un general que sap respondre.

Que no riguin doncs, els germanòfils engrescats, i que no gemeguïn els al·liadòfils ploramiques. La partida està jugant-se. Ludendorf ha fet la sortida. Ara esperem que Foch mogui el braç, quan l'hora sigui arribada.

No cal ésser d'això que s'en diu «crític militar», per a comprendre que, en les primeres fases de la batalla de França, els alemanys han llençat al forn totes o quasi totes les seves reserves. Els anglesos, que van rebre la primera empenta, han hagut també de posar en joc reserves considerables. Els francesos, en canvi, només han dut al front de batalla alguns cossos d'exèrcit independents. La gran majoria de les reserves franceses estan intactes. I tot fa creure que, mentre els anglesos tenen en la batalla actual un paper essencialment defensiu, el paper que està reservat als francesos és essencialment ofensiu.

Ara Ludendorf encara té la paraula, per més que ja no fa els mateixos grans crits dels primers dies de l'ofensiva. Esperem que Foch li contesti. Ja veurem, d'aquiesis dos, qui serà el que digui la darrera paraula. I la darrera paraula és la de la victòria final.

Soldats d'Anglaterra

A nit mateixa que arribarem al noble castell francès, casa de recepció per als viatgers civils, ens varen presentar amb tres gestos tota la seva ànima. Fou, primer, una seca reverència, a la porta mateix del castell; després, una benvinguda davant les copes de whisky, i al cap d'una hora, en el gran saló senyorivol, va pendre la tertulia improvisada tot l'aire d'una reunió de guerrers romàntics. En Ramon Casas dibuixava al comandant Roberts, el nostre guàrdia, un capità escocès tocava, al piano, uns valsos; altres oficials, aixecaven les rialles discretes i les libacions persistents; i nosaltres, amb un beat sentimentalisme, ens enfonzavem en aquella hora grata, lírica i cavalleresca. Al meu davant, una antiga comtesa amb hàbit de monja de Santa Clara. I jo, imaginava versos.

Poc a poc, el piano, dominà totes les curiositats. Sonava llanguidament, com una de aqueixes músiques que han descendit dels escenaris al carrer, música lleugera d'amor lleuger que tots hem cantat a l'acabament dels sopars íntims.

— Però això, capità, es «boche»; aquest és un vals austriac.

El capità escocès confirmà l'advertència. Sí, sí, allò era austriac, però què hi feia si resultava agradable?

— Així, vostès estableixen l'unitat coreogràfica d'Europa—li vaig objectar.

Rigué. Continua el vals i a l'acabar respongué:

— Europa era un vals i ells el trencaren. Per això és precis castigar-los, restablint els valsos a canonades.

Aquell capità havia passat per totes les hecatombes. Venia del Soma i de Cambrai. Era heroi. En el descans de la batalla es planyia frívolament de la groleria homicida dels alemanys.

— Europa era un vals i per a que ho torni a ésser, cal que ens batem a mort.

En la sala aquella d'un noble castell, vaig veure en un soldat anglès l'ànima del duc de Buckingham, galant i temerari. I aquell soldat era llegió.

Saint-Omer. El vell hostel sembla un quadre acadèmic de mosqueters. Riuen els oficials anglesos, serveixen unes moces revingudes. Els dits pessiguen, sense recat i una vegada els pits de la més bufona se'ls recull en la mà un oficial com en una safata. Cauen unes batallades, i una de les moces, ens respón:

— Toquen a missa de mitja nit.
— Un dels oficials, un adolescent, respón:
— Jo hi voldria anar amb vostè an aquesta missa.

El capità que ens acompanya, ens diu:

— Saben on va demà al matí aquest home? A Iprés.

Iprés era el cementiri de sang. Abans, molt gentil, l'angleset, anava a missa d'amor.

Eren aquells dies de la meua visita al front anglès, els dies de la segona batalla de Cambrai. Els anglesos, retrocedien. Comentant-ho en un club d'oficials evangèlics abstènic, un club sense whisky ni cervesa, vaig preguntar per l'emoció del contratemps.

— Nosaltres no sentim com els francesos —respongueren— l'excitació dels dies. Anells una victòria els exalta i un contratemps els entristeix, passant en una setmana del optimisme al pessimisme. Nosaltres, no. Seguim endavant, sense concedir gran importància al moment. La guerra és llarga; totes les guerres d'Anglaterra ho han estat de llargues, i al final victorioses.

Begerem novament el tè apacible. Aquell oficial que portava a la guerra la seva vida de cuaquer, va resumir, somrient, l'esperit de la guerra anglesa.

— Els nostres magistrats porten encara perruca blanca. Tot en la vella Anglaterra és vell. I en aquesta guerra li hem posat sempre perruca blanca.

Ara, aqueixos homes forts i optimistes, aliats de Cronos, resisteixen la riuada germana. Mentre moren, seguiran parlant en els clubs de la guerra llarga, i en el vell i noble castell del nord de França, se sentirà encara, n'estic segur, el vals...

MARIUS AGUILAR

L'hora dels matiners

LS rellotges seran oficialment avançats d'aquí a pocs dies. Senyalaran una hora de més. Tindrem l'horari d'estiu, que és també un horari de guerra.

Avançar el rellotge una hora, és pendre una hora a la nit i donar-la al dia, treure-la de la fosca i dur-la a la llum. I no solament s'estalvia carbó i llum artificial, sinó que s'adquireix salut per al cos i per a l'ànima.

Cal fer l'elogi dels matiners. De tots els vicis del món, el més reaccionari, és el de anar a dormir tard i de perdre nits. El qui perd les nits, perd els dies. Un home que retiri tard i es llevi tard, només viu la meitat de la seva vida, curta o llarga. La jornada no té per a ell vintiquatre hores, sinó dotze, i de vegades encara menys.

Nosaltres creiem que una part dels homes que no es guanyen la vida, no se la guanyen perquè no es lleven dematí. No és solament cosa de poesia això de matinejar. És cosa pràctica, realista. La qüestió social seria més fàcil de resoldre si els homes imitessin l'horari de les gallines. I molts dels que ara

són dropos i estan tristos, es tornarien treballadors i es sentirien contents. Nosaltres creiem en l'eficàcia terapèutica social de l'airet de la matinada...

L'hora dels matiners podria reportar grans beneficis a la nostra societat, si el bon costum adquirit no es perd a l'hivern. Aquesta sociologia de rellotger és més certa que la sociologia de certs sociòlegs de recó d'Ate-neu. La regeneració humana pressuposa el llevar-se dematí. Per als individus dormilegues, l'aparell més útil i necessari és un despertador. Però el millor despertador de tots és el cant del gall, que duu en la seva estridència totes les vibracions de l'alegria i del triomf.

FULMEN

Petites observacions

AMB l'entrada de la primavera i l'esplèndida irrupció de flors a les taules de la Rambla; amb la tanda d'excursions dels «boy-scouts» i les curses de braus amb *Joselito* i tot; amb les erupcions a la pell dels artrítics i els engrescaments al cor dels enamoradicos; amb totes les manifestacions del renouement periòdic de la vida, han coincidit, com de molts anys ha, els amables cops de sabre a les ermilles dels diumengers.

El diumenge passat fou la «Creu Roja» la que va mobilitzar a unes quantes centes xamoses senyorettes armades de l'agulleta caritativa; demà, els estudiants demanaran per a l'Hospital Clínic, benemèrita casa carregada de malalts i deutes; s'anuncia per a aviat la festa de la Flor per als tuberculosos; no tardarem en tenir, durant els tres mesos primaverals, el motiu setmanal per a omplir els llocs públics de senyorettes bufones, gentilment pidolaires.

No som enemics d'aquests mitjans agradables de fer diners per a l'execució d'obres filantròpiques. Regoneixem que l'abús constitueix una petita molèstia ciutadana però és més important el bé que's fa que la contrarietat que s'ocasiona i bé pot perdonar-se de bon grat la fugida d'una pesseta si l'han rapadada uns ulls hermosos i un somriure embogador.

En profit dels resultats econòmics de aquestes festes diumengeres volem fer una petita observació. Els primers anys que varen celebrar-se, l'exhibició al trauc del roig clavell o de la bandereta enganxada a la solapa, ja donava una completa immunitat per a circular lliurement pels carrers sense perill de noves escames. Un hom sortia de casa decidit a contribuir amb cinc pessetes, per exemple, a l'obra benfactors i la primera senyoreta amb qui es topava ja tenia segur el duro a la caixeta mentre l'hom, amb la flor al trauc, ja podia anar tranquil. Avui no perdonen al que ja ha pagat i quan una noia l'ha enllestí l'arpegua una altra i no paren fins que deixen el pit com si hagués servit de blanc a un tir de banderetes.

Amb aquest sistema fan menys diners, ja que, quan un surt de casa, en lloc de donar el duro que tenia intenció donar a deu cèntims i així pot acontentar a cinquanta senyorettes. El abús mata moltes iniciatives notables i nosaltres sentiríem que aquest petits *trops de zèle* aigualissin aquestes entretingudes i pintoresques festes ciutadanes.

JEPH DE JESPU

La alegria de renacer

EL artículo que con nuestra firma se publicó la semana pasada en estas páginas fué escrito para agradar al censor, al bizarro oficial del Ejército encargado de librar batalla con nosotros y de contener a tijezaos la invasora morisma de nuestros pensamientos subversivos.

Fué aquel un artículo de los llamados «pour Espagne et le Maroc», de los fabricados para exportar a la Sub-europa, de los escritos para viajeros de rippert de Tatersal o de vagón de perros.

Nuestro señor, el lector, nos perdone. Es la única concesión que hemos hecho a la incivilidad de que acabamos de salir. Es el único pecado contra Europa que hemos cometido en los dos meses de Edad media que hemos atravesado. Es la única transacción con el demonio y con el mal, con la africanización, murcianización y amulamiento ciervuno a que todos se iban acostumbrando.

El lector nos dispensará esa debilidad, repetimos. No lo haremos más. Es una cuestión de honor y de dignidad no escribir una cuartilla cuando un señor pone sobre nuestra libre razón la fuerza y la amenaza de su fusil. Hay que romper la pluma, hay que marcharse de España antes que pasar otra vez por semejante humillación. No hemos de consentir en adelante que se militarice la prensa. ¿Tendremos los periodistas menos valor y menos civismo que los dignos funcionarios de Comunicaciones?

El escribir es como el crear y el procrear. El hacer eso sin amor, sin entusiasmo, sin fuego en la entraña, el hacerlo por la necesidad de vivir, es prostituir la función más noble de la vida, es herirla a esta en el eje, en lo central de la misma. El escribir es el modo más noble de ser padre. El escritor fecunda las almas preñándolas de pensamiento y de emoción. Entre el cerebro del que escribe y del que lee no se debe interponer nadie con ánimo de frustrar la unión de los corazones e impedir el abrazo estrecho de las almas.

Esta es la triste misión del censor. Misión de coacción y de fuerza. Misión atajadora y coartadora del pensamiento y del amor. Misión contraria a la vida.

El hijo que engendré la semana pasada yo lo repudio. A la Inclusa, con él. A Mula, con él. Al fondo del Segura, con él. Que lo críe Lacierva. ¡Fuera y muera el hijo borde! Los hijos espirituales nacidos en la dictadura, son vástagos del dictador. A gusto de él se hicieron. No a gusto del que les dió el apellido. En el engendro de marras colaboró con Lacierva Maura. Y las siete eminencias del gobierno de salvación monárquica, del Comité de salud borbónica. Los siete figurones y fantasmones políticos, las siete primeras cuotas de abogado de la nación, los siete niños de Ecija del cerro de los Angeles, encargados ahora de plumarnos, desplumarnos e emplumarnos.

Pero no nos acordemos más de nuestras malas obras, de los hijos espúreos que nos avergüenzan. Echemos un velo sobre el pasado nefasto y ominoso. Ya cesó el estado de guerra. Ya desapareció la censura. Ya podemos respirar. Lo menos nos parece ahora que el pecho nos llega al cielo, que la frente nos toca en las nubes. Ya podemos comunicarnos y entendernos directamente con nuestros lectores. El testigo molesto, el intermediario fisgón se ha marchado. Por fin las terribles narices que eran nuestra pesadilla, nos han dejado en paz.

Y ahora, a amar y escribir con libertad, con pasión, con exaltación. A hacer artículos hermosos y frescos como chiquillos, como criaturas. A entregarnos sin reservas, con toda el alma al pueblo, a la idea que nos hace vivir y que nos mata.

ANGEL SAMBLANCAT

Desgavell

Aquesta renovació que se'ns predica a so de bombo i platerets no'n veiem la més petita mostra, fins ara, en les esferes governamentals. Al poble espanyol sempre se'l vol fer combregar amb rodes de molí. Però vagin en compte els *hombres-cumbres* perquè aquest poble que sembla tan alegre y confiado (segons el político Benavente) pot aixecar-se en un moment donat per a exigir les degudes responsabilitats. I allí seria el *apretar y crugir de dientes*. Hora seria de que poguessim aplicar als homes desacreditats de la vella política aquelles famoses paraules del festí d'En Baltasar, rei de Babilònia; «Mane, Tècel, Phàres».

Ara mateix se'ns ha imposat un Govern que, segons diuen, s'ha posat al front de la nació per *patriotismo*. Nosaltres no hi creiem ni hi podem creure en el *patriotismo* de

aquesta gent que només ha portat el desgavell i la disbauixa a dintre d'Espanya, que no ha respost mai als anhels i desitjos del poble, que s'ha cuidat més de satisfer les particulars ambicions que d'atendre les més imperioses necessitats. Aquests homes que, per separat, havíem quedat en què no valien res, ara resulta que, junts, són els únics que poden salvar a la nació espanyola. I al front d'ells, com a home de confiança, hi va l'Antonet Maura, aquell mallorquí de la Reial Acadèmia. Això és una ignomínia i una vergonya de les més grans! Això no deu soportar-ho de cap manera el poble espanyol! Jo diria en aquests moments, amb l'Angel Samblancat: «Dadnos pan o matadnos».

Nosaltres creiem que aquest Govern no pot durar més enllà d'uns tres mesos, els necessaris per a aprovar els assumptes pendents i per a sortir del pas. Aleshores el nostre rei haurà de tornar an allò tan vell i corcat que anomenen la «cuestión de confianza» i, veient trontollar els pilastres del regnat, demanarà altra vegada «abnegación i patriotismo» perquè la nació no'n valgui de menys, perquè aquest poble «alegre y confiado» tingui la *garantía* d'una nova manera governamental.

Si En Francisquet Cambó no hagués sigut tan calçasses, aquests homes de la vella política no haurien passat els dies gaire tranquils, però és allò, En Maura va oferir a En Francisquet una cartera i aquest va cedir com qui res. No sé de què serviran els trenta i tants diputats que, bé o malament, va treure de les urnes! Per aquest viatge no's necessitaven alforges, senyor Cambó. No crec que vostè renovi res al costat dels companys que té de ministeri. No hi havia pas necessitat de l'Assemblea de parlamentaris per a arribar a aquesta inesperada conclusió.

Donem per descomptada l'activitat enèrgica d'En Marcelinet Domingo, el valent diputat per Tortosa i martre de 1917. Estem segurs de l'oposició ferma de la minoria socialista que tindrà per símbol de redempció els quatre del Comitè de vaga i que compta amb la quefatura venerable d'En Pau Iglèsias i la cooperació d'En Prieto i fins d'En Pi i Suñer, una de les figures més clarividents de la Democràcia catalana. Però, malgrat de tot, aquestes veus no seran escoltades en el Parlament per aquells caps de partit que formen govern i que se n'emporten quasi tota la representació parlamentària, representació desacreditada, però que quan es tracta de votar lleis resulta efectiva. Potser sí que haurem de donar raó a En Vázquez Mella, que no va volguer anar al Parlament, desconfiant de la seva eficàcia.

Senyor Macià: Vostè va anar-se'n, fastiguejat de la farsa governamental. Potser ara també es mirará amb la mateixa ullera aquest *tinglado* polític. Els homes purs com vostè, desgraciadament, no són escoltats allà en la terra dels *paniaguados* i dels favoritismes. Quan els representants responguin a la suprema voluntat del poble, aleshores els homes com vostè troben camp abonat i poden fer obra profitosa. Però temo que vostè morirà amb l'esperança al cor, amb el pas que porten les coses.

El *puèblo* diuen que ha rebut amb gran entusiasme la formació d'aquest govern. El rei, diu que ha sigut aplaudit i vitorejat de allò més. No sé fins a quin punt aquests *desbordamientos del entusiasmo popular*, com deia un diari que jo sé, seran sincers. Jo crec que amb l'estat actual de coses no hi ha que saludar al nou govern més que amb mostres de protesta.

Una paraula ve com l'anell al dit per a ca...ficar semblan estat de coses: «Desgavell».

FERMÍ PALAU CASELLAS

SONATA XXXIII

Nois, vos ho tinc de dir, ara que ja no manen els del sabre, quan me fico al llit dormo tranquil·lament i sense angúnies; sembla que lo natural fóra que amb la mateixa tranquil·litat me llevés, estirant els braços, allargant les potes, badallant, agafant-me el clatell amb una mà, i arrencant-me pel propi esforç del jaç, saltés a terra on m'esperen les botines, les calces i els mitjons.

ELS RETARDATARIS

—Com s'entén!... Per a dir la missa matinal m'hauré de llevar una hora més aviat?... Ah, no!... Per això no hi passo!

Això sembla el natural, eh? Doncs no. Quan me desperto, o em desperta la dona de la llet o el repartidor de *La Vanguardia* que crida: diari! despres de contestar-li: bèstia o animal, me frego els ulls entre llençol i coixí, trec una miqueta el morro y crido: —Maria!

No em contesta mai, jo hi torno:

—Maria! Maria! Maria!

—Mani. (amb el tò de veu amb que fa el mani es coneix que vol dir: que bony vol? o: quin budell se li ha embossat?)

—El diari.

—No l'han dut.

—Es a baix, a la porteria.

—No l'han dut.

—Fassi com Mahoma.

—Què diu? i ara? que fassi com què?

—Com Mahoma. A la soc jo i vostè Miriam, vull dir Mahoma és el meu profeta. Ja que el diari no vé cap a nosaltres vagi vostè cap al diari.

—Es que...

—Au!

Torna Mahoma amb *El Diluvio*, *La Publicidad* o *La Vanguardia*, me'ls tira des de la porta com si tingués por d'acostar-se i jo no sapigués què fa els diumenges a la tarda, i qui diu diumenges diu dies de festa d'entre setmana, i tanca pudorosament la porta. Sembla estrany que no estigui convençuda que tant se m'en dóna veure-li o que em vegi el cul com la cara. En fi...

Com vos deia, agafo el diari, l'obro allà on parla de les gestes guerreres i la veritat, abans de començar a llegir penso: ja patirem. I no falla. Patim una mica cada dia els que posarem des del començament el cor ja que no podíem les mans al costat de la noble França i les seves generoses al·liades. Ja patirem abans del Marné; ja patirem quan l'embestida a Verdun, però això del kaiser s'assembla com un ou a un altre, als braus de cursa, embesteix fo!; els picadors li esqueixen la pell, els xulos li claven sobre el conill les banderetes de turment, sab que té de morir a les mans d'un espasa o altre, que

al doblegar-se-li les potes un cop de puny de l'estira-cordetes el farà carn de mercat. És inútil. Ell, orb, mata cavalls, enganxa toreros, esbota la barrera, brama i mou la cua. Com més fa, més diuen tots: que valent! però tots saben perfectament que ha de morir. El mal per a ell es que si no embestigués dirien: covart! i el tornarien als corral i per compte de morir a la plaça seria sacrificat a l'escorxadore.

Pobre kaiser!

Doncs si ara patim per Amiens i una mica per Paris. Sembla que les tropes d'En Ludendorff ens diguin a diari:

Marieta, Marieta,

ja soc al peu de l'escaleta.

i després:

Marieta, Marieta,

ja soc al primer replà.

i segueixin:

Marieta, Marieta,

ara obro la porteta.

i desseguida:

Marieta, Marieta,

ja toco la gibrelleta.

I nosaltres, amb els ulls oberts, el cor bategant, astorats esperem el tràgic:

Marieta, Marieta...

ja't tinc!

Ah! no, no! Amiens encara és de França; resistiran tots, anglesos, americans, portuguesos, tots; no li diran el ja't tinc a la Marieta ni a la Mariana. Perquè aixís sigui, bevem-hi.

MORITZ XV

BONA L'HEM FETA!...

Mentres hem tingut censura, que n'hem sofert de turments tots els que escrivim pel públic, per vocació o per *deber*! No pot ningú imaginar-se lo que mareja aquest frè

del llàpiç roig, clavats sempre entre els llavis i el cervell.

—Ara escriuria un article comentant aquest succés,— pensava jo devegades,— ara em llençaria, en vers, contra aquesta impertinència; ara faria un parell de «suelos» conminatoris; ara pararia els peus a tal o qual personatge; ara entraria de plè en la qüestió dels queviures o en el bullit dels carters.

Però... no podia fer-ho. Així que, surgint dels plec del cervell, la nova idea anava a saltà al paper, veia l'imatge terrible

del fiscal que, amb aspre veu, em cridava, alçant el llàpiç: —¡Ai de tu, paisà inexpert, si relisques gens ni mica! ¡Ai, si en el revolt capdell de les teves ocurrencies, hi ha una frase, un pensament, una paraula, una sílaba que a mi no'm paregui bé, o mortifiqui a certs gremis o voregi certs extrems!...

Calcula, doncs, lector digne, amb quin goig i amb quin plaer sabria el passat dissabte que se'ns retornava el dret d'escriure sense censura...

—Francisco!... Anton!... Al moment— vaig cridar plè d'entusiasme,— aneu-me a cercar paper, porteu-me un litre de tinta, compreu-me cinquanta o cent «plumilles» de bona marca, dueu-me un mànecl... Correu, que haig d'escriure moltes coses!... Moltes, moltes!... Tot el feix de rèpliques i diatribes que el llàpiç roig del Govern m'ha deturat a la gola!... Cuiteu, que estic impacient!...

Tornen els meus emissaris, i veig que no em porten res. —I això?... Què ha passat?—

I em donen

la notícia més cruel

que pot rebre un periodista.

Si, senyors: durant el temps

de la dítxosa censura,

tot, tot ha pujat de preu.

El papè està que horroritza;

la tinta, a duro l'argens;

les plomes, a ral cada una;

els mànecs... En fi, els pobres,

després de rodar mitja hora,

no han pogut comprar-me res.

—Bona l'hem feta, Geroni!

Això sí que, a fè de nell,

no m'ho esperava; de serio!

Adéu, il·lusions, adéu!...

¿Què'n treurem de pogue escriure,

si tampoc tenim amb què?

C. GUMA

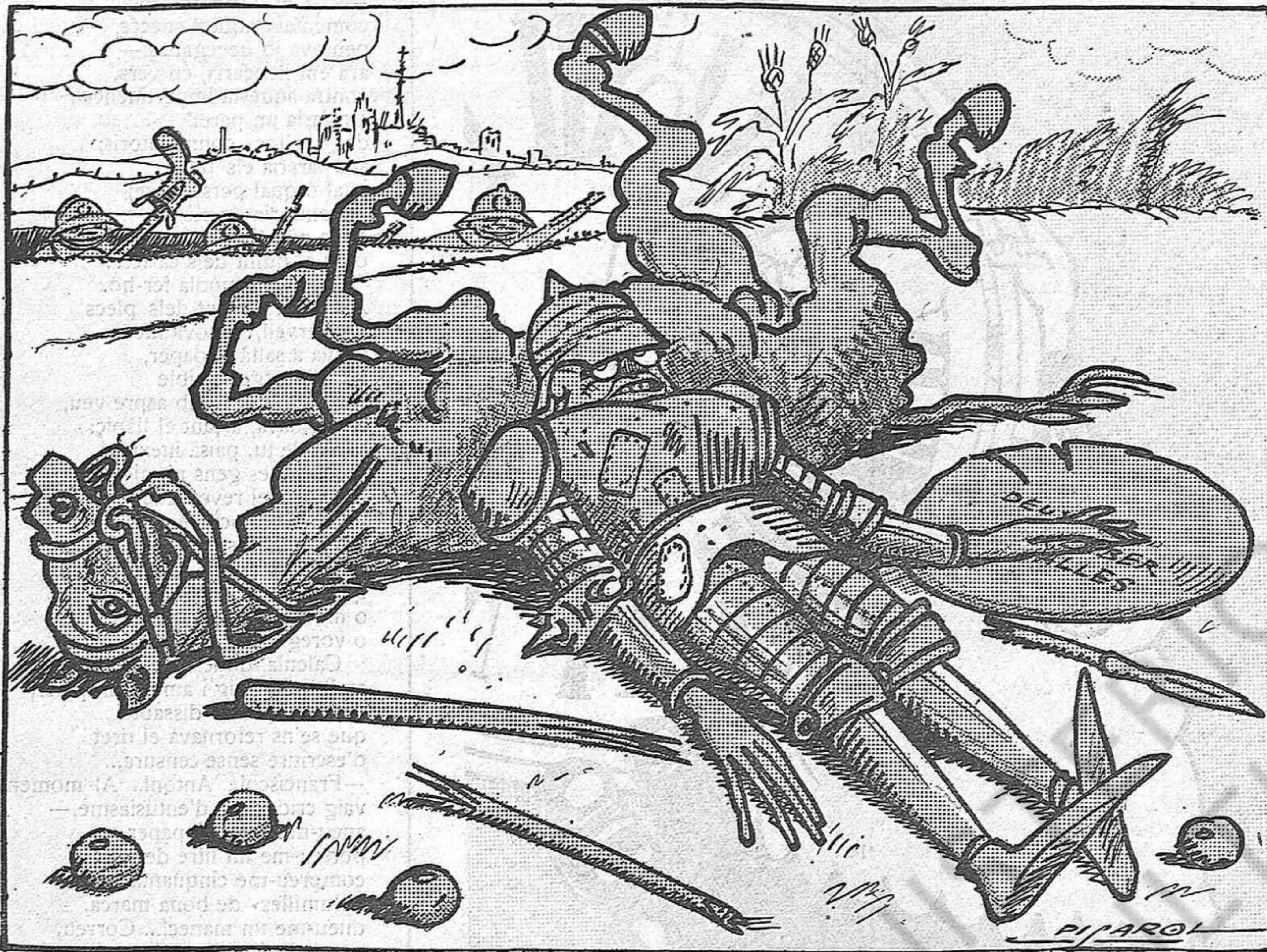
Tot-hom sap que la passada Setmana Santa, ho és de veritable martiri per a els cleros de bona fè que acaten integrament les disposicions de Roma i a més d'acatar-les les compleixen.

L'actual Benet papa, com sabem tots els catòlics, apostòlics, romans i peregrins, ha fet una esmotxada en això dels dejunis i del menjar de peix, que per a pecar en tal sentit quasi s'ha de fer a dretes. Però això no toca més que als seglars; referent al clero la cosa canvia d'aspecte: dejunis i abstinències no són tan sols com abans, sinó molt més forts que abans. Ni ous ni llet, al dematí un rosegó i al vespre bledes i cols sense amarrir i un altre rosegó, i aigua, que fa la vista clara.

Es realment tràgic, això, en una setmana durant la qual s'ha de guarnir el monument, s'han de fer dos o tres sermons dels llargs, contar la Passió, passar de les tenebres al dia de Glòria, glosar les set paraules, etc., etc., etc.

I lo més viu és que encara se te'n burlin,

"Atila vencedor"

—Nosaltres som aixís, tossuts i fermes. Allà on arribem, allà ens quedem.

com li ha passat a mossèn Jeroni. Al bon, al gras, al trempat mossèn Jeroni.

Mossèn Jeroni no és capellà de bosc ni de ciutat, és entremesclat, és capellà de vileta, una vileta amb dues fàbriques, amb forasters a l'istiu, amb centre catòlic i cafè de republicans. La tal vileta té el bosc a tocar i un riu que la voreja, i aixís el senyor rector, al mateix temps que fa guerra sorda als republicans del cafè i protegeix al centre catòlic, pesca en el riu i caça en el bosc.

La rectoria dona lo seu, sobre tot a l'istiu quan arriben els llanuts de Barcelona. Ell també té un passament, i com que les seves aficions li porten i per gastar no manca, la taula de mossèn Jeroni és ordinàriament la més ben parada de la vileta i encontres.

Seuen en ella la senyora Paula, majordona; la Teresa, neboda, i En Pepet, escolà. Seglars tots tres, s'aprofitaven de les bondats papals, i mentre el pobre rector menjava sopes d'aigua i cols, ells vinga butifarra i vinguen truites i mongetes fregides amb cansalada. Se tractava realment de les tentacions de mossèn Jeroni.

I arribà el Dijous Sant. Com que al sentdemà ja era peix per tots els tres comensals de mossèn Jeroni, decidiren despedir-se de la carn i compraren les costelles de mig bè. Les posaren a les graelles i deixaren anar una fumerà i una oloreta que en la rectoria se mastegava moltó només flairant. Mossèn Jeroni tenia les dents més llargues que un elefant.

Segueren a taula, i quan ell anava a empassar-se la primera cullerada de bledes, els altres, amb llurs costelles a la mà, li cantaven:

Jeroni, la passió vostra
tots l'havem de contemplar.
Sort que s'ho prengué a la pia.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 5 AL 11 D'ABRIL DE 1918

Per terra

Al front occidental, la gran ofensiva alemanya s'ha convertit en una serie d'operacions parcials: atacs a l'est d'Amiens, al sud

de l'Oise, a la regió d'Armentières i La Bassée. Els alemanys han obtingut alguns petits guanyos de terreny, guanyos naturals en tots els cops, però no han pogut obtenir cap avanç considerable. Cal esperar aviat la contra-ofensiva al liada, que no pot ja trigar molt.

Al front italià, cap operació important. Per ara no es noten senyals d'imminent ofensiva austriaca.

Al front de la Palestina, els turcs, reforçats per batallons alemanys, han emprès una ofensiva pel nord de Jerusalem, obligant als anglesos a replegar les seves avançades cap al riu Jordà. Però sembla que la dita ofensiva turco-alemanya no ha passat d'aquí.

Al front de la Mesopotàmia han fet nous avanços els anglesos. L'exèrcit turc que hi havia per aquell costat, ha quedat aixafat completament.

Per mar

Un *destroyer* anglès ha xocat amb un altre vaixell i ha anat a fons.

Per l'aire

El canó o canons monstres han seguit bombardejant París. Als bombardejos de aquests dies darrers hi ha hagut molt poques víctimes.

Noves confirmades pel govern francès, diuen que un d'aqueixos canons va fer explosió a darrers del mes passat, matant gran part dels artillers que el servien.

Degut al extraordinari encariment que amb motiu de la guerra han sofert el paper i els materials d'impremta, posats avui a uns preus que fan insostenible tota mena de publicacions editorials, LA CAMPANA DE GRACIA se veu obligada a variar el seu preu de venda, tal com han tingut d'anar fent tots els periòdics de Catalunya i d'Espanya que no's resignen a morir.

Quaranta nou anys de vida són la millor garantia del nostre crèdit davant dels llegidors; volem dir amb això que, abans no ens havem decidit a anunciar aqueix augment—que serà de cinc cèntims i purament transitori—motius sobrats haurem tingut per a fer-ho, àdhuc tractant-se d'un periòdic eminentment popular com és el nostre setmanari.

Per la nostra part, procurarem compensar aqueix sacrifici dels nostres llegidors, donant tota l'amenitat possible al text i a la il·lustració i millorar la presentació a l'extrem de donar setmanalment gravats a dues tintes.

Des de començament del mes pròxim, doncs, els números corrents de LA CAMPANA DE GRACIA es vendran al preu de 10 cèntims.

Coses de la guerra!

Qui ho havia de dir, eh, que la guerra ens faria llevar dematí?

Des de demà passat, dilluns, tots els espanyols tenim l'obligació d'avençar d'una hora el relloige.

Però no se'n refiïn gaire de la reforma horària, els pobres.

L'hora de l'àpet, a pesar de l'avençament, continuarà essent per als espanyols una hora imaginària.

S'ha formalitzat ja el conveni comercial de Espanya amb França i els Estats Units.

Ens en alegrem.

I Déu faci que duri!

Que mai faltará alguna serpeta que vulgui posar verí entre les bones amistats.

Restablertes les garanties, el senyor González Rothwos, governador de Barcelona, ha declarat que aviat tindrem, amb caràcter permanent, un centenar de civils més i un floret de policies que encantarà.

Visca, salaul!

Ara sí que crec en l'abaratament de les subsistències.

En Puig i Cadafalch ha dit que «aviat se notará el pas d'En Cambó pel Ministeri.» Ho creiem tal com diu.

Sobre tot el notaran els regionalistes, que esperen alguna breva.

Perquè ja és sapigut que don Francisquet és el Ministre de Foment... de la «Lliga».

S'està organitzant a Barcelona un partit polític nou que portará per nom «Partido liberal dinástico catalán».

No són pas partits lo que ens fa falta.

I si és qüestió de gent lliberal de debò, amb un *sencer* n'hi hauria prou.

Un *sencer* lliberal, però que no tingués res de dinástico.

Llegim: «Los jaimistas de Vich preparan un acto magno...»

Ai, ai, ai, quina por ens feu, senyorets de la boina!

Un acte magne?... Voleu dir que no serà un acte de melo-drama?

A l'església de Betlem s'ha donat colació a un beneficiat que està baix l'advocació de Nostra Senyora del Bon Part.

Heu's-aquí un beneficiat que li convindria a la Junta de Subsistències.

Fins ara ha vingut deslliurant tan penosament!...

Al bisbe de Barcelona, doctor Reig, li ha sigut concedida la Gran Creu de Isabel la Católica.

Un vot de gràcies al Govern.

Amb això i amb que vinguessin tres o quatre cargaments de bacallà que's pogués donar ben barato i s'abaixessin les demés subsistències, *estariamos al cabo de la calle*.

El govern anglès ha regalat dues magnífiques copes de plata a dos mariners catalans que varen salvar a uns naufragats de guerra britànics.

Ara lo que han de fer, els nostres marins, és vigilar-les aqueixes copes.

No fós cas que el Govern alemany els hi ompli de metzines... en forma de torpedes.

En Romanones, parlant de la crisi del pa, ha dit que el preu de seixanta cèntims el quilo li sembla un «precio moderado».

Es clar, com que ell menja pa de luxel!...

Si nosaltres poguessim menjar la carn-d'olla amb *brioxe*, també hi parlariem com ell.

Se troba greument malalt, altra vegada, don Pau Iglesias.

Fem vots per a que l'apòstol del socialisme espanyol pugui tornar aviat a les seves tasques polítiques.

Sembla que, gràcies a les gestions de don Alfons, un capellà belga i la seva germana han sigut indultats pels alemanys.

Com al liadofilis i contraris de la pena de mort, tenim molt gust en fer-ho constar.

Ara falta que el mallorquí don Antoni se'n faci ben bé càrrec de tot això. I que quan vingui l'hora prengui exemple de les bones accions aconsellades pel seu sobirà...

El conde del càñamo—flor d'un dia o ministre de dos dies—va retornar a Barcelona més optimista que mai.

L'home creu que ara, amb el govern d'altura que disfrutem, se resoldran favorablement totes les qüestions econòmiques.

No esperem tant.

No esperem tant, però sí que creiem que la vinguda d'En Maura ja ha portat una cosa bona:

La dimissió del senyor comte de Caralt.

¿Què fa la Comissió de Subsistències?

La crisi de la carn està en el seu punt culminant. Ni pagant-la a bon preu se'n troba. A Barcelona fa dies que no's mata ni la dècima part del bestiar que s'hauria de matar.

Del bacallà no'n parlem; ni per medicina. La farina s'acaba...

I ara ens tornen a menaçar amb una altra crisi del carbó.

I en aquestes circumstàncies vol, En Cambó, portar el rei a Barcelona?...

Un bromista digué, un dia, a un cèlebre *guerrero*, que no volem nomenar... perquè hi ha roba estesa.

—Vós no creieu en la virginitat?

—No—contestà el *guerrero*.

—Es dir que no creieu que hi hagi verges?

—No!.. Fins que en vegi una, no ho creuré.

—Això rai, treieu-vos l'espasa i contempleu-la.

(Aquest xisto, la setmana passada hauria sigut tatxat per la censura.)

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUETILLA, carrer del Olm, número 8.